

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/76/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814208617
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814208617.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza dieťa rodičov: matky G. K., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom Y., ul. T. č. XX/X a otca N. H., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom C., ul. Y. č. X/X, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 18. augusta 2014 č. k. 15P/29/2014-59, jednohlasne, taktó

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje .

odôvodnenie:

Okresný súd rozsudkom zo dňa 18. augusta 2014 č. k. 15P/29/2014-59 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.01.2011 č. k. 13P/557/2010-33 zo sumy 60,-eur mesačne na sumu 90,-eur mesačne, počnúc 01.06.2014. Nedoplatok na výživnom za dobu od 01.06.2014 do 31.08.2014 v sume 90,- eur uložil otcovi zaplatiť v splátkach spolu s bežným výživným po 10,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody poskytnutých splátok pri vynechaní dvoch po sebe idúcich splátok s tým, že každá splátka je splatná najneskôr v posledný deň toho -ktorého mesiaca. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že od doby poslednej úpravy výživného ubehlo tri a pol roka. V čase poslednej úpravy výživného bola maloletá H. žiačkou 1. ročníka základnej školy, stravovala sa v škole, navštevovala umeleckú školu a mala mierne zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Matka dosahovala príjem približne do 300,- eur mesačne a žila s dcérou sama. Otec bol nezamestnaný, privyrábal si brigádnicky a žil s manželkou a jej dvoma deťmi. V súčasnej dobe došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov predovšetkým na strane maloletého dieťaťa. Maloletá H. má zhoršený zdravotný stav. Matka dopláca mesačne za lieky do 15,- eur, dieťa sa podrobuje pravidelným neurologickým vyšetreniam, v súčasnej dobe je vyšetrovaná pre podozrenie z ďalšieho vážneho ochorenia. Z dôvodov neurotických ťažkostí matka podporuje záujmové aktivity dieťaťa, ako je tanec, za ktorý mesačne dopláca školné, okrem toho jej zakupuje tanečný kostým a doplnky, cvičky, má cestovné náklady, čo všetko za jeden školský rok činí najmenej sumu 75,- eur. Ďalej matka platí príspevok ZUŠ Bojnice za spev ročne 60,- eur a príspevok do RZ 12,- eur. Dieťa má výdavky na stravovanie v škole do 30,- eur mesačne, bežné výdavky na ošatenie, obuv, hygienické a kozmetické potreby, mesačne matka platí úrazové poistenie dcéry 7,99 eur a päťročné školské poistenie vo výške 11,34 eur. Matka si plní vyživovaciu povinnosť aj výkonom zvýšenej osobnej starostlivosti o dieťa oproti zdravému dieťaťu v jej veku. Príjem matky od doby poslednej úpravy výživného zostal takmer nezmenený, matka dosahuje príjem približne 300,- eur mesačne. Oproti poslednej úprave výživného došlo u matky k zmene v tom, že žije s priateľom, ktorý však dosahuje taktiež príjem len do 300,- eur, platí výživné 150,- eur, spoločne sa podieľa na výdavkoch na bývanie, ktoré sú 150,- eur mesačne. Otec aj v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný, nebol evidovaný na úrade práce, privyrábal si len brigádnicky. V súčasnej dobe stále nie je zamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce, pracuje na dohodu o vykonaní

práce s preukazovaným príjmom do 15,- eur mesačne. Okrem toho si privyrába brigádnicky rôzne od 100,- do 200,- eur mesačne, a to na stavbách. Otec má základné vzdelanie. Dopláca za lieky, i keď doklady o týchto výdavkoch nepredložil. Okresný súd dospel k záveru, že otec sa stavia ľahkomyselne k hľadaniu si zamestnania, pretože dlhodobo nie je evidovaný na úrade práce. Otec má viacero exekúcií, riadnemu zamestnaniu sa vyhýba, resp. pracuje tak, aby jeho príjem nebolo možné postihnúť exekúciou / práca v zahraničí, fušky a podobne/. Takýto dlhodobo pretrvávajúci stav nezamestnanosti otca nemožno akceptovať. Okresný súd neuveril tvrdeniu otca o jeho príjme, pretože výdavky jeho rodiny sú omnoho vyššie, ako uvádza. Len výdavky na bývanie sú do 200,- eur, okrem toho sa otec s manželkou starajú o dve deti, ako rodina boli na zahraničnej dovolenke. Okresný súd preto vychádzal z príjmu, ktorý by pri riadnom zamestnaní v stavebníctve mohol otec dosiahnuť, a to najmenej do sumy 500,- eur, ktorý príjem je bežne v tejto oblasti predovšetkým v sezónnom období reálny. Z tohto príjmu by otec bez vážnejších problémov výživné v sume 90,- eur plnil. Pokiaľ otec poukazoval na exekúcie, na tieto okresný súd neprihliadol, pretože výživné má prednosť pred takýmito výdavkami otca ako osoby k výžive povinnej. Otec absolvoval zahraničnú dovolenku spolu s terajšou rodinou. Keďže dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča, súd i z dôvodu tejto skutočnosti výživné zvýšil. Pokiaľ ide o to, že otec si v minulom roku osvojil maloleté deti terajšej manželky, súd uviedol, že nemožno nevidieť to, že manželka otca sa pripravila o príjem z výživného od biologického otca detí, ktoré mohla dostávať aj formou náhradného výživného, čím si celkový príjem do rodiny mohli vylepšiť. Otec s manželkou boli rozhodnutí zobrať si do starostlivosti ďalšie dieťa z ústavného zariadenia, avšak z dôvodov prejaveneho záujmu o dieťa inou osobou, nakoniec návrh zobrali späť. I uvedená skutočnosť nasvedčuje tomu, že rodina otca musí disponovať takým príjmom, ktorý dovoľuje vyživovať aj ďalšie dieťa. Vychádzajúc z uvedeného bol okresný súd názoru, že na strane dieťaťa došlo k zvýšeniu výdavkov, ktoré opodstatňujú zvýšenie výživného zo strany otca o to zvlášť, že otec sa s dcérou nestretáva, okrem výživného 60,- eur na jej potreby inak neprispieva. Výživné súd zvýšil od 1.6.2014 v zmysle návrhu matky, pretože už v tomto období boli potreby maloletej predovšetkým z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu zvýšené. Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za mesiace jún, júl, august 2014 vo výške 30,- eur mesačne, spolu 90,- eur mesačne, súd povolil otcovi splácať po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku /§ 160 ods. 1 O.s.p./ . Vec právne posúdil podľa § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd „rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 18. augusta 2014 č. k. 15P/29/2014-59 v celom rozsahu zamietol“. Uviedol, že odôvodnené potreby maloletej H. majú svoju konkrétnu hranicu, ktorou je vzhľadom na finančnú a životnú úroveň jeho a jeho rodiny suma 60,- Eur. Táto suma korešponduje aj s potrebami jeho osvojených detí, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti. Platenie sumy 90,- Eur mesačne by zásadným spôsobom ovplyvnilo životnú úroveň členov jeho rodiny.

Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že navrhuje rozsudok okresného súdu vzhľadom na odôvodnené potreby dieťaťa potvrdiť. Otec sa s H. nestretáva, nedomáha sa kontaktu s ňou, nad rámec výživného nijako neprispieva. Osobitne zvýraznil skutočnosť, že otec si osvojil dve maloleté deti svojej manželky a mal záujem o vykonávanie pestúnskej starostlivosti k ďalšiemu maloletému dieťaťu.

Matka sa písomne vyjadrila k odvolaniu otca a uviedla, že maloletá H. navštevuje 5. ročník základnej školy. V roku 2012 jej bola diagnostikovaná epilepsia, v súčasnosti je sledovaná pre podozrenie na cystickú fibrózu, je sledovaná aj v imunoalergickej ambulancii. Za liek dopláca 8,- eur mesačne, za neurologické vyšetrenie 5,- Eur, navštevuje psychologickú ambulanciu, kde za návštevu platí 10,- Eur. Navštevuje záujmové krúžky, tanečný v C., spevácky, s čím sú spojené výdavky na školnom, cestovné výdavky, na pomôcky a pod.. Poukázala na to, že otec je nezamestnaný, vyhýba sa práci kvôli exekúciám, vlastní auto, s manželkou chodia na dovolenky a mali v úmysle osvojiť si tretie dieťa. Preto neverí jeho tvrdeniu, že má problém prispievať vlastnej biologickej dcére. Otec podľa nej v odvolaní klame, nejaví žiaden záujem o H.. Preto žiada, aby odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je vecne správny, a preto je potrebné tento podľa § 219 O.s.p. potvrdiť. O odvolaní otca dieťaťa rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Ustanovenie § 163 O.s.p. výslovne umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie nároku na výživné.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol opakovane rozhodnúť o výživnom, je zmena pomerov (§ 78 Zákona o rodine).

Zmenou pomerov rozumieme výraznú zmenu tých právne významných skutočností, ktoré boli podkladom pri skoršej úprave rozsahu vyživovacej povinnosti.

Súdna prax považuje za významnú zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa jeho vyšší vek a s tým súvisiace vyššie výdavky na základné potreby dieťaťa (bývanie, šatstvo, strava), ale aj s jeho vekom rastúce náklady na sociálne potreby dieťaťa (vzdelávanie, rôzne aktivity - športové, kultúrne a podobne), ako aj zvýšené náklady v súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa. Komplexné potreby dieťaťa sú povinní zabezpečiť jeho rodičia, a to aj výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ale predovšetkým poskytovaním výživného.

Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom má zodpovedať odôvodneným potrebám detí a schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom rodičov (§ 62 ods. 1, § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine).

Platí ďalej, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a na výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, súd pri skúmaní pomerov rodiča neprihliadne (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

Zákonná úprava pamätá aj na prípady, ak sa povinný rodič bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, prípadne, ak na seba berie neprimerané majetkové riziká (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). V takomto prípade súd vychádza zo zásady potenciality príjmov povinného rodiča, resp. na neprimerané majetkové riziká neprihliada pri skúmaní komplexných pomerov povinného rodiča.

V posudzovanej veci je nepochybné, že od skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca došlo u dieťaťa ku kvalifikovanej zmene pomerov, a to najmä vzhľadom na jeho vývoj (vtedy žiačka 1. ročníka, teraz 5. ročníka ZŠ) a s tým súvisiacimi zvýšenými nákladmi na základné potreby, kultúrne potreby. Preukázaný bol výrazný nárast nákladov v súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa. Je zrejmé, že došlo k zvýšeniu jeho výdavkov jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov-

cien tovarov a služieb, a jednak zo subjektívnych dôvodov- fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu.

Za tejto situácie okresný súd správne zvýšil otcovi rozsah jeho vyživovacej povinnosti. Otec v odvolaní neuvádzal žiadne konkrétne skutočnosti, ktorými by namietal správnosť skutkových zistení a úvah okresného súdu. Jeho odvolanie je formulované značne všeobecne s poukazom na zníženie jeho životnej úrovne v prípade zvýšenia rozsahu vyživovacej povinnosti o 30,- eur mesačne. Túto odvolaciu námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú vzhľadom na správny záver okresného súdu vyslovený v odôvodnení rozsudku, v zmysle ktorého je životná úroveň otca preukázateľne vyššia ako tvrdená a vyššia ako životná úroveň jeho dcéry H., hoci tá má zákonné právo podieľať sa na rovnakej životnej úrovni svojho otca. Otec absolvoval s manželkou a osvojenými deťmi zahraničnú dovolenku, je schopný osvojiť si deti svojej manželky aj za cenu straty výživného (a teda straty príjmu do rodiny) a starať sa a teda živiť ďalšie cudzie dieťa (podaný návrh na zverenie do pestúnskej starostlivosti). Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd rovnako ako okresný súd neuveril tvrdeniu otca o neschopnosti hrať zvýšené výživné o 30,- Eur mesačne a o tom, že toto zvýšenie výrazne zasiahne do jeho životnej úrovne ako aj životnej úrovne jeho rodiny. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru okresný

súd sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, odvolací súd poukazuje na správne závery okresného súdu.

Otec dieťaťa uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. - nesprávne právne posúdenie veci (nesprávna aplikácia a interpretácia právnych predpisov na zistený skutkový stav), čo však nie je v posudzovanej veci spôsobilým odvolacím dôvodom, preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .